Dosarul nr. 21r-1605/23 Prima instanță : Judecătoria Chișinău sediul Ciocana
nr.1-23019075-02-21r-19062023 Judecător : Serghei Papuha

D E C I Z I E

28 decembrie 2023 municipiul Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Gîrbu Silvia

a judecat, în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul Penitenciarului nr. 15 Cricova declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-425/2023 din 26 mai 2023, la plângerea condamnatului Paraschiv Serghei împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

***Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei**:*

În procedura instanței de fond, din 07.02.2023 – 26.05.2023;

În procedura Curții de Apel Chișinău: 19.06.2023 – 28.12.2023

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. La 06.02.2023, condamnatul Serghei Paraschiv, a înaintat judecătorului de instrucție o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În motivarea plângerii a invocat, că solicitată constatarea condițiilor de deținere în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, contrare art. 3 CEDO și reducerea pedepsei conform prevederilor art. 473^2 – 473^4 Cod de procedură penală.

La data de 07.02.2023, plângerea depusă de către condamnatul Serghei Paraschiv împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, a fost distribuită aleatoriu spre examinare prin intermediul PIGD-ului, judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Serghei Papuha, fiindu-i atribuit numărul de înregistrare 21ji-425/2023.

La data de 07.02.2023 condamnatul Serghei Paraschiv, a înaintat judecătorului de instrucție o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În motivarea plângerii a invocat, că a fost deținut în condiții inumane de detenție, contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău. În special, condamnatul se referă la supraaglomerarea celulelor, iluminarea insuficientă a celulelor, lipsa sistemului de ventilare, alimentația nu corespunde standardelor prevăzute, motiv din care solicită reducerea termenului pedepsei penale stabilite.

La data de 08.02.2023, plângerea depusă de către condamnatul Serghei Paraschiv împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, a fost distribuită aleatoriu spre examinare prin intermediul PIGD-ului, judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Victor Rațoi, fiindu-i atribuit numărul de înregistrare 21ji-436/2023.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Victor Rațoi din 17.03.2023 s-a dispus transmiterea spre soluționarea chestiunii cu privire la conexarea cauzei nr. 21ji-436/2023 cu cauza nr. 21ji-425/2023.

Astfel, la data de 20.04.2023 prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Serghei Papuha s-a dispus conexarea pentru examinare într-o singură procedură, cauza cu nr. 21ji-436/2023 la cauza cu nr. 21ji-425/2023, intentate la plângerea depusă de către condamnatul Serghei Paraschiv împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, cu atribuirea numărului unic de înregistrare 21ji425/2023.

2. *Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-425/2023 din 26 mai 2023,* a fost admisă plângerea condamnatului Serghei Paraschiv, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Serghei Paraschiv, născut pe 23.06.1983, a fost deținut în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în perioada 25.01.2022 – 06.04.2022, pe parcursul a 71 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Serghei Paraschiv, născut pe 23.06.1983, în care s-a aflat în detenție provizorie în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, din data de 25.01.2022 până pe 06.04.2022, cu calcularea a 1 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 71 (șaptezeci și una) zile.

S-a redus pedeapsa condamnatului Serghei Paraschiv, născut pe 23.06.1983, în care s-a aflat în detenție cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău din data de 06.04.2022 până pe 01.09.2022, cu calcularea a 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, cu 42 (patruzeci și două) zile.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în folosul lui Serghei Paraschiv, născut pe 23.06.1983, 350 (trei sute cincizeci) lei, în calitate de compensare bănească.

S-a redus termenul pedepsei definitive a condamnatului Serghei Paraschiv, născut pe 23.06.1983, stabilit prin sentința Judecătoriei Hîncești din data de 06 aprilie 2022, în total cu 113 (una sută treisprezece) zile.

3. *Nefiind de acord cu încheierea nominalizată a declarat directorul Penitenciarului nr. 15 Cricova, Ghenadie* Morozan *recurs* prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-425/2023 din 26 mai 2023 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care plîngerea condamnatului Serghei Paraschiv referitoare la condițiile de detenție să fie respinsă integral.

În motivarea recursului directorul Penitenciarului nr. 15 Cricova a invocat că, deținutului Serghei Paraschiv, i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, iar instanța de judecată la evaluarea condițiilor de detenție, urma să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum și la perioada în care a fost deținut în condițiile contestate.

Invocă faptul că în Penitenciarul nr. 13 Chișinău condamnatul Paraschiv Serghei s-a deținut în condițiile penitenciarului de tip închis, și s-a fost acordat minimul de condiții, astfel încât nu a fost deținut în condiții inumane și degradante.

4. Procedura de comunicare legal executată.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 15 Cricova, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

5. Prioritar Colegiul penal ține să menționeze faptul că prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) au survenit modificări la art. 447-449 Cod de procedură penală.

Iar potrivit art. V alin. (1) și (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 325-327/579 la 22.08.2023, alin. (1) stipulează că *„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”,* iar alin.(2) prevede că *„La data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenționale pentru care au fost stabilite data ședinței de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.”*

Cauza penală cu nr. 21r-1605/23 (1-23019075-02-21r-19062023) în privința lui Paraschiv Serghei a fost înregistrat în cadrul Curții de Apel Chișinău la data de 19.06.2023, fiind fixată ședința de judecată până la intrarea în vigoare a Legii nr. 245 din 31.07.2023 – 22.08.2023.

Analizând art. V alin. (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) la circumstanțele speței, *cauza penală cu nr. 21r-1605/23 (1-23019075-02-21r-19062023) în privința lui Paraschiv Serghei, se va examina în continuare conform procedurii de până la intrarea în vigoare a legii date.*

6. *Colegiul penal, audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei, consideră recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 15 Cricova, Ghenadie Morozan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-425/2023 din 26 mai 2023 nefondat și pasibil de a fi respins reieșind din următoarele considerente:*

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) lit. a) Cod procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Conform art.469 Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472[2] din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 131) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea*

termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; ***17[1]) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților;*** *18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.*

Potrivit art. 471 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, care stabilește că, ” *(1) Chestiunile specificate la art. 469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. …. (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4) – 7), 11), 12), 14) - 16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului …”*

7. Din materialele cauzei penale, Colegiul penal reține că, prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 6 aprilie 2022, Serghei Paraschiv, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin. (1) din Codul penal, şi în baza acestei Legi condamnat, stabilindu-i-se pedeapsă cu închisoare pe un termen de 10 (zece) ani şi 08 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei fiind calculat din ziua pronunțării sentinței – 06 aprilie 2022, incluzând în termenul de executare perioada aflării lui Serghei Paraschiv în stare de reținere şi arest de la 21 ianuarie 2022, ora 00 şi 20 min. până la 06 aprilie 2022. Până la data când sentința va deveni definitivă, s-a menținut în privința lui Serghei Paraschiv măsura preventivă – arestarea preventivă, pentru asigurarea punerii în executare a pedepsei cu închisoarea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05.07.2022, s-a respins ca nefondat apelul apărătorului Victor Mereuță în interesele inculpatului Serghei Paraschiv, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 6 aprilie 2022. Se menține această sentință fără modificări. Termenul executării pedepsei inculpatului Serghei Paraschiv de calculat din 5 iulie 2022, cu includerea în acest termen a duratei aflării inculpatului în stare de arest de la 21 ianuarie 2022, până la 5 iulie 2022.

Instanța de recurs reține că, deși condamnatul Serghei Paraschiv a fost deținut în mai multe penitenciare, în plângerea sa, ultimul a solicitat constarea de către instanța de judecată a condițiilor precare de detenție doar pentru perioada în care s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

Potrivit materialelor cauzei (Raportul Penitenciarului nr. 15 - Cricova), precum și din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că, Serghei Paraschiv s-a deținut în detenție în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău pe perioada 25.01.2022 – 09.01.2022 și în Penitenciarul nr. 15 Cricova pe perioada de timp 01.09.2022 – prezent.

Colegiul Penal constată că, în plângerea înaintată, condamnatului Paraschiv Serghei solicită reducerea termenului din pedeapsa stabilită în baza circumstanțelor ce cad sub incidența prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în temeiul art. 385 și art.473^2 -473^4 CPP, pentru aflarea sa în Penitenciarul nr.13 Chișinău.

8. Conform prevederilor art.473^2 alin.(5) CPP, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție. În aceste condiții,

termenul stabilit de legiuitor prin art. 473^2 alin. (5) CPP, se va calcula prin prisma faptului, intrării în vigoare a Legii nr. 272, care se constatată a fi 01.01.2019.

Potrivit raportului prezentat de directorul Penitenciarului nr. 15 Cricova, Paraschiv Serghei a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în următoarea perioadă: 25.01.2022 – 09.01.2022.

Astfel, Colegiul penal reține că plângerea condamnatului Serghei Paraschiv, a fost depusă la data de e06.02.2023, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la prevederile art. 473^2, art. 473^3 şi art. 473^4 Cod de procedură penală, care au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constatată că, prevederile art. 473^2 alin. (5) din Codul de procedură penală, au fost respectate.

9. Examinând raportul prezentat de reprezentantul instituției penitenciare nr. 15 Cricova, Colegiul penal susține poziția instanței de fond și anume că faptele invocate de Serghei Paraschiv, sau confirmat în totalitate, acestea purtând în opinia instanței de judecată un caracter evident probat.

Astfel, administrația instituției penitenciare nu a probat faptul că i-a asigurat deținutului Paraschiv Serghei condiții decente de trai în perioada aflării lui în custodia statului, care ar corespunde prevederilor legale şi nu ar fi o încălcare a prevederilor art. 3 CEDO, or argumentele enunțate în raportul menționat supra, despre asigurarea minimului necesar, poartă un caracter evident declarativ, care nu corespund standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman şi/sau degradant al deținutului.

Prin urmare, în conformitate cu art. 473^2 alin. (5) Cod de Procedură Penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei, că articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (a se vedea cauza Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul, că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3.

Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi: durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (se menționează în cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție,

trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

10. În acest context, instanța de fond a reținut că, condamnatul Serghei Paraschiv a invocat în plângerea deferită instanței, aflarea pe parcursul unei perioade îndelungate în celulele Penitenciarul nr.13 Chișinău, pentru perioadă: 25.01.2022 – 09.01.2022 în calitate de condamnat și în calitate de prevenit, în care s-a invocat că, celulele erau supraaglomerate, în celule erau condiții igienice și sanitare rele, care în afară de faptul că erau suprapopulate și nu dispuneau de spațiul de 4 m2 , necesar pentru fiecare condamnat, nu dispuneau și de alte condiții elementare, astfel urmând a fi calificate, de asemenea, ca inumane și degradante.

Astfel, Colegiul penal concluzionează că, pentru perioada de detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO, a lui Serghei Paraschiv, din Penitenciarul nr.13 Chișinău în total o perioadă de 147 în calitate de condamnat, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, prima instanță a stabilit că condamnatul va beneficia de o reducere pentru perioada de aflare în condiții precare.

La fel Colegiul reține că condamnatul a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 Chișinău pe perioada 25.01.2022 – 06.04.2022 pe un termen de 71 zile.

Potrivit recursului declarat, se consideră că, autorul plângerii s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund condițiilor minime de detenție, necesare condițiilor unui izolator de urmărire penală.

În condițiile art. 473^4 alin. (4), (5) Cod de procedură penală RM, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin. (4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum şi a costurilor si cheltuielilor aferente.

Potrivit art. 473^4 alin. (6) Cod de procedură penală RM, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), prevenții sunt despăgubiți în conformitate cu art. 385 alin. (5) şi (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă.

11. Astfel, potrivit materialelor cauzei, condamnatul Serghei Paraschiv, s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în condiții precare de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, urmează să beneficieze de reducere pentru fiecare zi de detenție, în condiții precare în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în calitate de condamnat și prevenit.

Așadar, în partea ce ține de condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale din Penitenciarul nr. 13 Chișinău, privind supraaglomerarea, Colegiul penal reține că, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, la punctul 464, se stipulează că ”Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m.p., care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții”.

Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 şi 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, şi ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut şi de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Urmează a se reține că conform raportului privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, la data de 04.01.2018, întocmit de către Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CPT), se atestă următoarele: 1) Fluctuația majoră a personalului Penitenciarului nr. 13, mun. Chișinău determinată de salarii mici şi condițiile nefavorabile de muncă, fapt ce generează un deficit de personal de supraveghere pentru a acoperi toate posturile şi personal medical pentru îngrijirile de sănătate; 2) Consiliul constată că Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău constituie, în sine, o sursă de stres care poate duce la intensificarea gîndurilor suicidale. Condițiile de detenție în penitenciar nu pot acorda o atmosferă, cît de puțin, terapeutică. Mai mult decît atît, penitenciarul nu dispune de încăperi pentru desfășurarea activităților de psihoterapie individuală sau de grup. Pentru Consiliu este evident că specialiști psihologi nu au instrumente standardizate pentru a diagnostica riscul automobililor şi a tentativelor de suicid în rîndul deținuților. Specialiști psihologi nu au instruiri necesare în psihoterapie şi, evident, nu pot acorda servicii de calitate deținuților predispuși spre acțiuni de automutilare şi suicid ori aflaţi în stres cronic în legătură cu detenția şi statutul său juridic; 3) Lipsa supraveghetorilor pentru ca orice persoană deținută să poată întra în contact cu ea auditiv/vizual, în vederea unor necesități urgente, inclusiv de tip medical; 4) Persistă problema spațiilor locative, celulelor suprapopulate. La momentul vizitei fiecare deținut beneficia de suprafață locativă de aproximativ de 2,1 m2 . Conform ordinului MJ nr. 1159 din 19.12.2017 numărului maxim de deținuți admis pentru deținere în penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău a fost redus pînă la 570 persoane, iar numărul deținuților aflaţi în P-13 la data de 04.01.2018 era de 1070 persoane; 5) Geamurile de dimensiuni mici nu facilitează pătrunderea luminii solare în celule; 6) Permiterea fumatului în celule şi în alte încăperi defavorizează ceilalți deținuți nefumători; 7) Deținuții nu au la dispoziție servicii de salubrizare/spălare a hainelor/lenjeriei; Administrația Penitenciarului nr. 13 nu oferă deținuților lenjeria strict necesară; 8) Unele spatii de plimbări sunt utilizate drept spatii de uscare a hainelor; 9) Alimentarea deținuților este de o calitate nesatisfăcătoare; 10) Există o problemă în asigurarea cu personal medical, ce influențează accesul la servicii medicale a condamnaților, precum şi documentarea pretinselor acte de tortură, tratamente inumane şi degradante; 11) Procedurile de examinare la ieşire din penitenciar la prezența leziunilor corporale sunt aplicate ocazional cu înscriere în cartela de ambulator, fără Registru de evidență; 12) Există deficiențe în evidenta şi documentarea cazurilor de leziuni corporale; 13) Examenele radiologice profilactice pentru depistarea TB la intrare in sistemul penitenciar nu se realizează; 14) Există deficit de formulare şi registre medicale standardizate. 15) Lipsește evidența şi raportarea medicală specifică pentru femei şi minori; 16) În instituție este disponibil tratamentul farmacologic cu metadonă pentru consumatorii de droguri opiacee, dar cu un număr semnificativ de întreruperi a tratamentului imediat după plasarea în detenție, fapt ce indică la insuficiența suportului psihosocial oferit.

La data de 07.09.2016, Amnesty International - Moldova a efectuat o vizită de

monitorizare la Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău şi a constatat existența unor celule suprapopulate, grupuri sanitare murdare şi sistem de aerisire nefuncțional şi, pe de altă parte, existența unor celule renovate recent din contul deținuților, dotate cu frigidere, televizoare, ferestre de termopan şi cuptoare cu microunde. Amnesty International - Moldova a cerut Guvernului să închidă Penitenciarul nr. 13, deoarece condițiile de detenție a acestuia nu corespund standardelor internaționale.

În rapoartele anterioare, Promo-LEX a atenționat asupra condițiilor de detenție proaste din Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, şi alte penitenciare din Republica Moldova. La fel, Asociaţia a publicat date statistice care arată că rata de încarcerare la 100 000 de locuitori este una foarte mare (220 de deținuți la 100 000 de locuitori, în comparație cu media europeană de 140 de deținuți la 100 000 de locuitori). La moment, în Penitenciarul nr. 13mun. Chișinău sunt deținute 1100 de persoane, deşi capacitatea penitenciarului este de 500 de persoane.

În aceeași ordine de idei urmează a fi reiterată şi practica CEDO, în cauzele privind condițiile inumane şi degradante de detenție în Penitenciarele din RM astfel că în cauza Baştovoi vs., Moldova, Curtea a subliniat natura recurentă a problemelor legate de condițiile proaste de detenție în Penitenciarul nr. 13 din Chișinău. CEDO a observat că ea a indicat anterior autorităților că acestea urmează să adopte măsuri adecvate pentru a pune capăt a ceea ce pare a fi o problemă sistemică (Cristioglo c. Moldovei, 26 aprilie 2016). Rapoartele întocmite de Ombudsman şi CPT în perioada cînd reclamantul a fost deținut în penitenciar indică că în această instituție condițiile proaste de detenție predomină. Curtea a observat că Guvernul nu a prezentat nici o dovadă în susținerea afirmației sale că au avut loc îmbunătățiri considerabile în ultimii ani. Curtea a constatat că pe durata detenției sale în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, reclamantul a fost supus condițiilor de detenție de o severitate care depășește nivelul inerent de suferință în detenție şi că a avut loc violarea Articolului 3 din Convenție. Curtea a atenționat că ea a examinat în mod repetat dacă există un recurs eficient în Moldova în ceea ce privește alegațiile privind condițiile proaste de detenție şi a constatat cu fiecare ocazie că remediile la care s-a referit Guvernul erau ineficiente pentru persoanele, care continuă să fie deținute în condiții incompatibile cu Articolul 3 din Convenție. Curtea nu a găsit motiv să se depărteze de la aceste constatări în cazul din speță. Corespunzător ea a constatat că a avut loc violarea Articolului 13 în conjuncție cu Articolul 3.

Totodată, Colegiul penal denotă că la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar şi sistemul de canalizație, cantitatea şi calitatea hranei, accesul la servici medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența lingeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din RM nu ating un prag minim de suficientă.

Prin urmare reieșind din situația descrisă în rapoartele prezentate, este evident că cel puțin sub aspectul detenției în condiții de supraaglomerare, accesul la apă potabilă, la duș, condiții de igienă și sanitare față de condamnat nu a fost respectată pe perioada de detenție, or în cererea sa, condamnatul Paraschiv Serghei a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade de timp, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiții inumane și degradante.

12. În cauza Miron vs., Republica Moldova, abordând pretinsa violare a Articolului 13 din Convenție, Curtea a reiterat că a examinat de numeroase ori problema remediilor interne privind precaritatea condițiilor de detenție din Moldova (a se vedea Şarban v. Republica Moldova, nr. 3456/05, §§ 57-62, 4 octombrie 2005; Holomiov v. Republica Moldova, nr. 30649/05, §§ 101-107, 7 noiembrie 2006; Istratii şi alţii v. Republica Moldova, nr. 8721/05 şi altele, § 38, 27 martie 2007; Mitrofan v. Republica Moldova, nr. 50054/07, §§ 32 şi 33, 15 ianuarie 2013;

Segheti v. Republica Moldova, nr. 39584/07, § 22, 15 octombrie 2013; Shishanov v. Republica Moldova, nr. 11353/06, §75, 15 septembrie 2015; Mescereacov v. Republica Moldova, nr. 61050/11, §15, 9 februarie 2016), şi de fiecare dată a concluzionat că remediile sugerate de Guvern erau ineficiente. Curtea a considerat că existența unor remedii eficiente, privind plângerea reclamantului în baza Articolului 3, nu a fost probată nici în prezenta cauză şi, astfel, a fost constatată încălcarea Articolului 13 din Convenție.

În cauza Malai vs., Moldova, din 13.11.2009. Curtea reamintește că principiile generale eu privire la condițiile de detenție au fost stabilite în hotărârea Ostrov ar v. Moldova (no 35207/03, §§ 76-79, 13 septembrie 2005). CEDO notează că toate declarațiile reclamantului corespund constatărilor făcute de CPT în rapoartele sale în ceea ce privește instituțiile de detenție din subordinea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova. Constatările CPT oferă cel puțin într-o anumită măsură o bază temeinică pentru evaluarea condițiilor în care a fost deținut reclamantul (a se vedea pentru un alt exemplu cînd Curtea u luat în considerație rapoartele CPT, Kehayov v. Bulgaria, nr 41035/98, § 66, 18 ianuarie 2005). Guvernul a negat cele mai multe acuzații menționând că rapoartele CPT, nu erau actuale şi că penitenciarul a fost renovat cu o lună înaintea detenției reclamantului acolo, totuși, el nu a prezentat vre-o probă în susținerea declarațiilor sale cu privire la renovare (a se compara cu Ostrovar. citată mai sus par. 80). Mai mult (Guvernul nu a contestat unele acuzații aduse de reclamant, cum ar li lipsa hranei adecvate, faptul că în celulă ardea în permanență o lumină electrică foarte slabă, faptul că facilitățile sanitare nu erau separate de restul celulei şi faptul că la eliberarea sa din detenție corpul reclamantului era acoperit cu mușcături de insecte. În astfel de circumstanțe, Curtea consideră că suferința îndurată de către reclamant a depășit nivelul inevitabil inerent detenției şi a atins un nivel de severitate contrar articolului 3 al Convenției.

De asemenea în cauza Holomiov vs., Moldova, hotărîrea CEDO, din 15.01.2013, Curtea reiterează că statul trebuie să se asigure că o persoană este deținută în condiții compatibile cu respectul demnității umane, că modul şi metoda de executare a măsurii respective nu-1 supun la suferință şi stres care să depășească ca intensitate nivelul inevitabil al suferinței inerente detenției şi, avînd în vedere condițiile practice impuse de detenție, că sănătatea şi bunăstarea lui sunt asigurate la nivel corespunzător (a se vedea Kudla v. Polonia [MC], nr. 30210/96, §§ 92-94, CEDO 2000-XI, şi Popov v. Rusia, nr. 26853/04, § 208, 13 iulie 2006). 37. în prezenta cauză, Curtea notează că reclamantul a depus mai multe plîngeri specifice referitoare la mărimea celulei nr. 75 din Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, precum şi numărul persoanelor deținute în acea celulă (între 11 şi 14 într-o celulă cu suprafața de 26 m - a se vedea paragraful 12 supra). Deşi Guvernul deținea toată informația necesară, acesta s-a limitat la afirmații generale despre suprafața celulei şi numărul persoanelor deținute în aceasta şi nu a prezentat vreun document justificativ care să contrazică alegațiile reclamantului referitoare la pretinsa suprapopulare. Mai mult ca atît, în plângerile sale depuse administrației penitenciarului reclamantul, ca şi în prezenta cerere, a menționat același număr de deținuți prezenți în celula sa. Guvernul nu a contrazis pretenția reclamantului precum că el nu a primit vre-un răspuns la plângerile sale despre suprapopulare. Prin urmare, Curtea acceptă descrierea reclamantului ca fiind corectă. Rezultă că el a avut în celula sa între 1,85 şi 2,36 m2 spațiu de locuit, ceea ce este substanțial sub minimum legal de 4 m2 pentru fiecare deținut. În plus, el a petrecut pînă la 23 ore pe zi în celula sa şi nu i-au fost acordate ore suplimentare de plimbări zilnice sau să frecventeze sala de lectură a bibliotecii, din moment ce penitenciarul nu avea asemenea sală. Curtea concluzionează că reclamantul a fost deținut în condiții extreme de suprapopulare. Curtea a constatat anterior în mai multe cauze că suprapopularea exagerată a celulei din penitenciar poate constitui încălcarea

articolului 3 din Convenție (pentru o analiză mai detaliată privind principiile aplicabile referitoare la suprapopulare în particular, a se vedea Ananyev şi alţii v. Rusia, nr. 42525/07 şi 60800/08, §§ 143-148, 10 ianuarie 2012). De asemenea, reclamantul a susținut că a fost nevoit să doarmă pe o saltea infestată de paraziți şi că lenjeria de pat era schimbată foarte rar. De asemenea, reclamantul s-a plîns despre cantitatea şi calitatea necorespunzătoare a mâncării acordate lui. Deşi reclamantul nu a prezentat careva probe întru susținerea pretențiilor sale, anexând doar copiile plângerilor sale în acest sens (a se vedea paragraful 13 de mai sus), totuși în lipsa replicilor care să susțină contrariul, Curtea va accepta iarăși alegațiile reclamantului ca fiind veridice. De asemenea, este clar din constatările avocatului parlamentar național că sistemul penitenciar încă beneficia în anul 2010 de fonduri insuficiente pentru a asigura norma minimă obligatorie de hrană prevăzută de hotărîrile Guvernului relevante. Prin urmare, Curtea conchide că reclamantul a fost deținut în condiții suprapopulate, a suferit din cauza că celula sa era infestată cu paraziți şi nici nu a beneficiat de norma minimă obligatorie de hrană prevăzută de hotărârea Guvernului în cauză. Prin urmare, în prezenta cauză, a avut loc încălcarea articolului 3 al Convenției.

Contrar recomandărilor pre citate, studiind raportul nr.2/602 din 20.02.2023 prezentat de către administrația instituției penitenciare Penitenciarul nr. 15 Cricova, judecătorul de instrucție just a stabilit că, s-a prezentat o informație generală cu privire la suprafața ce revine unui deținut în celulele în care a fost deținut Serghei Paraschiv, din care reiese suprafața de sub limita minimă de 4 m2 , per deținut, nefiind probată şi respectarea condițiilor referitor la accesul la lumina de zi, indicându-se că iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalațiilor electrice, că ventilarea era artificială, că deținuții sunt asigurați cu minimul necesar pentru trai, că deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, or sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare (art.473[3] alin. (2) din CPP).

Aşadar, cu referire la deținerea condamnatului în Penitenciarul nr. 13 mun. Chişinău, potrivit raportului prezentat, consideră administrația penitenciarului că, lui Serghei Paraschiv, în perioada aflării sale în penitenciarul vizat, i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției. În particular, potrivit raportului prezentat, se consideră că autorul plângerii s-a aflat în condiții de detenție care au corespuns minimului necesar. Astfel, în perioada de referință, condamnatul Paraschiv Serghei s-a deținut în mai multe celule succesiv, însă la caz lipsesc careva date privind suprafața celulelor în care a fost deținut Serghei Paraschiv. Astfel, se constată cu certitudine că administrația instituției penitenciare a recunoscut faptul deținerii condamnatului în condiții de suprapopulare a celulelor.

13. În această ordine de idei, Colegiul penal alăturat instanței de judecată constată cu certitudine că nu au fost confirmate prin probe pertinente și concludente că în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, condițiile de detenție nu sunt contrar articolului 3 din Convenție.

Subsecvent, Colegiul penal reține că, alegațiile reprezentatului Penitenciarului nr.15, la aceste aspecte, sunt declarative şi lipsite de suport probatoriu.

Cu referire la celelalte alegații ale condamnatului referitor la condițiile sanitare și igienice, sistemul de canalizație și aerisire, alimentația, accesul la apă potabilă, judecătorul desemnat cu atribuții de judecător de instrucție a constatat că, probele anexate la raport nu combat argumentele petentului Serghei Paraschiv, iar ca urmare se consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, au depășit

nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat, or în ultimul raport al Consiliului pentru Prevenirea Torturii (pentru anul 2017), care este un mecanism național pentru prevenirea torturii din Republica Moldova, s-a constatat că majoritatea izolatoarelor disciplinare vizitate, inclusiv Penitenciarul nr. 13 Chișinău, sunt într-o stare deplorabilă și sunt calificate ca condiții inumane și degradante.

Mai mult, în susținerea temeiniciei plângerii depuse de Serghei Paraschiv, Colegiul penal reține că, potrivit raportului privind vizita preventivă în Penitenciarul nr. 13 Chișinău a Avocatului Poporului 6 (Ombudsmanul), din 31.07.2019 aprobat la 05.08.2019, și raportul Consiliului pentru prevenirea torturii (CPT), din 11.02.2020, privind vizita de monitorizare la Penitenciarul nr.13, cu referire la condițiile de detenție, s-au reținut condiții precare de detenție, și anume suprapopularea penitenciarului, condiții deplorabile din boxa pentru refuzul de hrană, și lipsa personalului medical specializat în instituția penitenciară.

La acest aspect, instanța de judecată nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă în lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare în care sa aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, duc la concluzia că alegațiile din cererea pendinte sunt justificate.

Întru susținerea acestui raționament CtEDO a explicat că, dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului. Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată (A. şi alţii c. Regatului Unit; Idalov c. Rusiei).

Totuși, având în vedere că, la soluționarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanță a încălcărilor privind condițiile de detenție care au afectat grav drepturile petentului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 3 zile, în dependență de gradul şi intensitatea suferințelor, în continuare instanța va analiza şi celelalte alegații invocate de către petent în plângerea depusă.

Se consideră necesar de a preciza că, la 28 februarie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat mai multe decizii în cauzele Baban şi alţii c. Moldovei, Bulgacov şi alţii c. Moldovei, Cobîlceanu şi alţii c. Moldovei, Filat şi alţii c. Moldovei, Condreanu şi alţii c. Moldovei, Grigoraş şi alţii c. Moldovei şi Talambuţa şi alţii c. Moldovei, unde reclamanții s-au plâns în faţa Curții în baza art. 3 CEDO, invocând condițiile materiale inadecvate de detenție şi, în unele cereri, lipsa asistenței medicale corespunzătoare, precum şi lipsa unui remediu efectiv pentru realizarea drepturilor lor.

Astfel, făcând referire la decizia pronunțată anterior la data de 28 februarie 2019 în cauza Draniceru c. Moldovei, şi având în vedere noul remediu preventiv compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție în baza Legii nr. 163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 01 ianuarie 2019) şi Legii nr.272 pentru modificarea Codului de procedură penală, Curtea a considerat că, în principiu, 8 acesta ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție.

Curtea a considerat că, noul remediu instituit prin Legile nr. 163 şi n. 272 este adoptat, în principiu, în conformitate cu criteriile enunțate în cauza Şişanov c. Moldovei, şi că el ar putea fi

considerat a priori efectiv pentru contestarea condițiilor inadecvate de detenție din Republica Moldova, astfel încât Curtea a declarat respectivele cereri inadmisibile din cauza neepuizării remediului național în acest sens.

14. Astfel, potrivit materialelor cauzei, condamnatul Serghei Paraschiv, s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în condiții precare de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, urmează să beneficieze de reducere pentru fiecare zi de detenție, în condiții precare în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în calitate de condamnat pe un termen total de 147 zile, și în calitate de prevenit pe un termen de 71 zile.

Prin urmare, referitor la perioada de detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO, a lui Serghei Paraschiv, în calitate de condamnat, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, pe un termen total de 147 zile, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, justificativ a fost stabilită reducerea de 3 zile pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel încât din termenul pedepsei stabilite lui Serghei Paraschiv, să se reducă cu 42 (patruzeci și două) zile (conform formulei 147 zile x 3/10 = 42 zile), pentru perioada de aflare în condiții precare în Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Totodată, având în vedere că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, justificativ a fost stabilită reducerea de 1 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, ce ține de perioada deținerii în calitate de prevenit 25.01.2022 – 06.04.2022, astfel încât termenul pedepsei definitive stabilite lui Serghei Paraschiv, să se reducă cu 71 (șaptezeci și una) zile.

Astfel, în total urmează a fi dispusă reducerea pedepsei definitive a lui Serghei Paraschiv cu 113 (una sută treisprezece) zile.

În ceea ce privește perioada de 7 (șapte)zile calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP (din perioada de 147 zile şi care nu au putut fi împărțite la 10), instanța de judecată oportun a considerat compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Serghei Paraschiv, a sumei de bani în mărime de 350 (trei sute cincizeci) lei, şi anume câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție.

Colegiul apreciază, remediul aplicat în speța dată, precum unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

15. Colegiul lecturînd textul recursului declarat de către directorul Penitenciarului nr. 15 Cricova, Ghenadie Morozan, constată că recurentul nu a invocat nici-unul din temeiurile specificate la art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală. Or, simplul dezacord al unei părți la proces cu soluția instanței de judecată nu poate servi drept temei pentru casarea unei hotărî legale și întemeiate.

Referitor la dezacordul recurentului, cu privire la cuantumul zilelor ce au fost reduse prin aplicarea mecanismului compensatoriu, instanța de recurs consideră că reducerea stabilită de instanța de fond este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și

recompensa instituită și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Pentru motivele expuse mai sus, Colegiul Penal va respinge ca nefondat recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 15 Cricova, Ghenadie Morozan, reținând în acest sens că încheierea instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

16. În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul directorului Penitenciarului nr. 15 Cricova, Ghenadie Morozan și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-425/2023 din 26 mai 2023, în privința condamnatului Paraschiv Serghei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Gîrbu Silvia